

UNIVERSITETET I OSLO

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Eksamen i: MAT1110 — Kalkulus og lineær algebra

Eksamensdag: Lørdag 17. mars 2018 (prøveeksamen)

Tid for eksamen: 10.00 – 14.00

Oppgavesettet er på 7 sider.

Vedlegg: Svarark, formelsamling.

Tillatte hjelpemidler: Ingen.

Kontroller at oppgavesettet er komplett før
du begynner å besvare spørsmålene.

Dette settet har 25 oppgaver, mens midtveis eksamen torsdag 22. mars 2018 har 15 oppgaver. Om du svarer galt eller lar være å svare på en oppgave, får du 0 poeng. Du blir altså ikke "straffet" for å gjette. Krysser du av mer enn ett alternativ på en oppgave, får du 0 poeng.

Oppgave 1. Hvilken matrise er på trappeform?

A) $\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

B) $\begin{pmatrix} 1 & 5 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{pmatrix}$

C) $\begin{pmatrix} 1 & 5 & 4 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$

D) $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$

E) $\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$

Oppgave 2. La C være sirkelen $x^2 + (y + 1)^2 = 4$ i xy -planet. Hvilken funksjon \mathbf{r} er en parametrisering av C i retning mot klokken?

A) $\mathbf{r}(t) = (2 \sin t)\mathbf{i} + (2 \cos t - 1)\mathbf{j}$ for $t \in [0, 2\pi)$

B) $\mathbf{r}(t) = (2 \cos^2 t)\mathbf{i} + 2 \sin^2(t - 1)\mathbf{j}$ for $t \in [0, 2\pi)$

C) $\mathbf{r}(t) = t^2\mathbf{i} + (t + 1)^2\mathbf{j}$ for $t \in [0, 2\pi)$

D) $\mathbf{r}(t) = -t^2\mathbf{i} + (t + 1)^2\mathbf{j}$ for $t \in [0, 2\pi)$

E) $\mathbf{r}(t) = (2 \cos t)\mathbf{i} + (2 \sin t - 1)\mathbf{j}$ for $t \in [0, 2\pi)$

Oppgave 3. La $\mathbf{F}, \mathbf{G} : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$ være gitt ved

$$\mathbf{F}(x, y) = \begin{pmatrix} 2x + 4y \\ 3x + 5y \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad \mathbf{G}(x, y) = \begin{pmatrix} x + y^2 \\ x^2 + y \end{pmatrix},$$

(Fortsettes på side 2.)

og la $\mathbf{H}(x, y) = \mathbf{F}(\mathbf{G}(x, y))$ for alle $(x, y) \in \mathbf{R}^2$. Da er:

A) $\mathbf{H}'(1, 1) = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 4 & 5 \end{pmatrix}$

B) $\mathbf{H}'(1, 1) = \begin{pmatrix} 5 & 3 \\ 7 & 10 \end{pmatrix}$

C) $\mathbf{H}'(1, 1) = \begin{pmatrix} 10 & 8 \\ 13 & 11 \end{pmatrix}$

D) $\mathbf{H}'(1, 1) = \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 5 & 3 \end{pmatrix}$

E) $\mathbf{H}'(1, 1) = \begin{pmatrix} 3 & 5 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$

Oppgave 4. La $\mathbf{T} : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}^2$ være en lineæravbildning slik at

$$\mathbf{T} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ 7 \end{pmatrix} \quad \text{og} \quad \mathbf{T} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

Hva er matrisen til T ?

A) $\begin{pmatrix} -1 & 3 \\ 1 & 7 \end{pmatrix}$

B) $\begin{pmatrix} 3 & -1 \\ 7 & 3 \end{pmatrix}$

C) $\begin{pmatrix} 3 & 7 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$

D) $\begin{pmatrix} 10 & 1 \\ 4 & 2 \end{pmatrix}$

E) $\begin{pmatrix} 2 & 5 \\ 6 & 4 \end{pmatrix}$

Oppgave 5. La $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 8 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$. Hvilken påstand er sann?

A) Den reduserte trappeformen til A har nøyaktig 2 pivotsøyler.

B) Likningssystemet $A\mathbf{x} = \mathbf{0}$ har uendelig mange løsninger.

C) Den reduserte trappeformen til A har determinant 0.

D) Den reduserte trappeformen til A er lik A .

E) A er radekvivalent med identitetsmatrisen av størrelse 3×3 .

Oppgave 6. La $k > 1$ være et reelt tall. Hvilken av disse matrisene har komplekse egenverdier?

A) $\begin{pmatrix} 1 & k \\ 0 & k \end{pmatrix}$

B) $\begin{pmatrix} 1 & k \\ k & 1 \end{pmatrix}$

C) $\begin{pmatrix} 0 & k \\ k & 0 \end{pmatrix}$

D) $\begin{pmatrix} 0 & -k \\ k & 1 \end{pmatrix}$

E) $\begin{pmatrix} k & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

(Fortsettes på side 3.)

Oppgave 7. Hvilken av disse skalarfunksjonene er en potensialfunksjon for vektorfeltet $\mathbf{F}(x, y) = e^{x+2y}\mathbf{i} + 2e^{x+2y}\mathbf{j}$:

- A) $g(x, y) = e^{x+2y} + 2e^{x+2y}$
- B) $g(x, y) = xe^x + 2ye^{2y}$
- C) $g(x, y) = \ln(x + 2y)$
- D) $g(x, y) = e^{x+2y}$
- E) $g(x, y) = |\ln(e^{x+2y})|$

Oppgave 8. La C være en enkel, lukket kurve i \mathbf{R}^2 med en stykkevis glatt parametrisering \vec{r} i retning mot klokken, la R være området avgrenset av C , og la $\mathbf{F} = (P, Q)$ være et vektorfelt slik at de partielle deriverte av komponentfunksjonene P og Q til \mathbf{F} er kontinuerlige i et åpent område som inneholder R og C . Hvilket utsagn er sant?

- A) Arealet til R er $\int \int_R \frac{\partial Q}{\partial x} dx dy$.
- B) Arealet til R er $-\int \int_R \frac{\partial Q}{\partial x} dx dy$.
- C) Arealet til R er $-\int_C P dx$.
- D) Arealet til R er $\int_C x dy$.
- E) Arealet til R er $-\int_C y dy$.

Oppgave 9. En kurve er parametrisert ved $\mathbf{r}(t) = (1 + \sin t)\mathbf{i} + (1 + \cos t)\mathbf{j}$. Akselerasjonsvektoren $\mathbf{a}(t)$ er da

- A) $(-\sin t)\mathbf{i} - (\cos t)\mathbf{j}$
- B) $(\sin t)\mathbf{i} - (\cos t)\mathbf{j}$
- C) $(-\sin t)\mathbf{i} + \cos t\mathbf{j}$
- D) $(\cos t)\mathbf{i} - (\sin t)\mathbf{j}$
- E) $(1 + \cos t)\mathbf{i} + (1 - \sin t)\mathbf{j}$

Oppgave 10. La C være kurven i \mathbf{R}^2 parametrisert ved $\mathbf{r}(t) = (\sin 2t, \cos 2t)$ for $t \in [0, \pi]$, og la \mathbf{F} være vektorfeltet gitt ved

$$\mathbf{F}(x, y) = (x + y)\mathbf{i} + (x - y)\mathbf{j}.$$

Da er linjeintegralet $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r}$ lik:

- A) 0
- B) 2
- C) π
- D) $-\pi$
- E) $\pi/2$

Oppgave 11. La R være området i \mathbf{R}^2 bestående av alle punkter (x, y) slik at de tre kravene $1 \leq x^2 + y^2 \leq 4$, $x \geq 0$ og $y \geq 0$ alle er oppfylt. Dobbeltintegralet

$$\int \int_R \frac{x}{(x^2 + y^2)^{3/2}} dx dy$$

blir da lik:

(Fortsettes på side 4.)

- A) $\int_0^{\pi/2} (\int_1^2 \frac{\cos \theta}{r^2} dr) d\theta$
 B) $\int_0^{\pi/2} (\int_1^2 \frac{\cos \theta}{r} dr) d\theta$
 C) $\int_0^{\pi} (\int_1^2 r dr) d\theta$
 D) $\int_0^{\pi} (\int_0^2 \frac{\cos \theta}{r} dr) d\theta$
 E) $\int_0^{2\pi} (\int_1^2 \frac{\sin \theta}{r^3} dr) d\theta$

Oppgave 12. Hvilket kjeglesnitt beskriver likningen

$$16x^2 - 4y^2 + 32x - 4y - 1 = 0 \quad ?$$

- A) En hyperbel med sentrum i $(-1, 1/2)$
 B) En hyperbel med sentrum i $(-1, -1/2)$
 C) En ellipse med halvaksler 4 og 2
 D) En ellipse med halvaksler 16 og 4
 E) En parabel

Oppgave 13. Hvilken av disse vektorene er *ikke* en lineærkombinasjon av

vektorene $\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}$ og $\begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ -1 \\ 0 \end{pmatrix}$?

- A) $\begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$
 B) $\begin{pmatrix} 0 \\ 2 \\ 4 \\ 4 \end{pmatrix}$
 C) $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$
 D) $\begin{pmatrix} 0 \\ 4 \\ 3 \\ 4 \end{pmatrix}$
 E) $\begin{pmatrix} 0 \\ 5 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}$

Oppgave 14. La \mathbf{F} være vektorfeltet i \mathbf{R}^2 gitt ved

$$\mathbf{F}(x, y) = (2x + y)\mathbf{i} + (2y + x)\mathbf{j},$$

og la \mathbf{r} være en glatt parametrisering av sirkelen C med likning $x^2 + y^2 = 1$ orientert mot klokken. Hvilket utsagn er sant:

(Fortsettes på side 5.)

- A) \mathbf{F} har ingen potensialfunksjon definert på hele \mathbf{R}^2
 B) \mathbf{F} er konservativt på hele \mathbf{R}^2
 C) Vi har $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = \pi$
 D) Vi har $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = 2\pi$
 E) Vi har $\int_C \mathbf{F} \cdot d\mathbf{r} = -2\pi$

Oppgave 15. La $M = \begin{pmatrix} 1 & 7 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}$. Hvilket utsagn er sant?

- A) $\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ er en egenvektor for M
 B) $\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ er en egenvektor for M
 C) $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ er en egenvektor for M
 D) $\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ er en egenvektor for M
 E) $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$ er en egenvektor for M

Oppgave 16. En nivåkurve for funksjonen $f : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}$ gitt ved

$$f(x, y) = 1 + 2x + x^2 + 4y^2$$

er:

- A) En sirkel
 B) Enten en hyperbel eller et punkt
 C) En parabel
 D) En rett linje
 E) Enten en ellipse eller et punkt

Oppgave 17. La R være området bestående av alle punkter $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ slik at $1 \leq x^2 + y^2 \leq 4$. Da er dobbeltintegralet $\iint_R x^3 dx dy$:

- A) $\pi/3$
 B) π
 C) $\pi/2$
 D) 0
 E) $-\pi$

Oppgave 18. Hvilket utsagn er sant?

- A) Mengden av alle punkter $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ som ligger like langt fra $(0, 0)$ som fra $(0, 2\pi)$ er en ellipse
 B) Mengden av alle punkter $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ som ligger like langt fra $(0, 0)$ som

(Fortsettes på side 6.)

fra linjen $y = 5 - x$ er en ellipse

C) Mengden av alle punkter $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ som ligger like langt fra $(0, 0)$ som fra linjen $y = 5 - x$ er en parabel

D) Mengden av alle punkter $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ som ligger like langt fra $(0, 0)$ som fra $(0, 2\pi)$ er en parabel

E) Mengden av alle punkter $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ som ligger i avstand $\sqrt{2}$ fra kurven $x^2 - y^2 = 1$ er en hyperbel

Oppgave 19. La $\mathbf{F} : \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^2$ være definert ved

$$\mathbf{F} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} (x-3)^5 + 1 \\ y^5 z^5 \end{pmatrix}$$

Da er lineariseringen \mathbf{L} til \mathbf{F} i punktet $(3, 0, 0)$:

A) $\mathbf{L} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$

B) $\mathbf{L} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 3 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & 2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x-3 \\ y \\ z \end{pmatrix}$

C) $\mathbf{L} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

D) $\mathbf{L} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 5 & 3 & 1 \\ 0 & 5 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x-3 \\ y \\ z \end{pmatrix}$

E) $\mathbf{L} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 5 & 3 & 1 \\ 0 & 5 & 5 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix}$

Oppgave 20. Gitt det uegentlige integralet

$$\int \int_{\mathbf{R}^2} x^2 e^{(y^2)} dx dy.$$

Hvilket utsagn om dette integralet er sant:

- A) Integralet divergerer
- B) Integralet er lik 0
- C) Integralet er lik -1
- D) Integralet er lik 1
- E) Integralet er lik 2π

Oppgave 21. Hvilket utsagn er sant for alle kvadratiske matriser A ?

- A) $\det(A^n) = n \cdot \det(A)$ for alle naturlige tall n
- B) $\det(A^n) = (\det A)^n$ for alle naturlige tall n
- C) $\det(kA) = k \cdot \det(A)$ for alle reelle tall k
- D) $\det(-A) = -\det(A)$
- E) $\det(A^{-1}) = -\det(A)$

(Fortsettes på side 7.)

Oppgave 22. Egenverdiene til matrisen $\begin{pmatrix} 1 & 7 & 0 \\ 0 & 8 & 4 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$ er:

- A) 3, 1 og 7
- B) -1 , 0 og 2
- C) 8 og 1
- D) 1, -4 og 4
- E) 1, 7 og 0

Oppgave 23. La R være området bestående av alle punkter $(x, y, z) \in \mathbf{R}^3$ slik at $4 \leq x^2 + y^2 + z^2 \leq 9$. Da er trippelintegralet $\int \int \int_R 1 \, dx dy dz$:

- A) $35\pi/2$
- B) $76\pi/3$
- C) $35/2$
- D) π^3
- E) $2\pi^2$

Oppgave 24. Tangentplanet til grafen til funksjonen $f : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}$ gitt ved $f(x, y) = (x + 1)^2 + y^2$ i punktet $(0, 1, 2)$ har likning:

- A) $z = 2x + 2y$
- B) $z = 1 + 2x + 2y$
- C) $z = 1 + 2x + 2(y - 1)$
- D) $z = 2x + 2(y - 1)$
- E) $z = 2(x + 1) + 2y$

Oppgave 25. La $f : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}$ og $\mathbf{G} : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}^2$, og la $h : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ være gitt ved

$$h(t) = f(\mathbf{G}(t)).$$

Vi skriver punktene i \mathbf{R}^2 som (x, y) og lar $\mathbf{G}(t) = (G_x(t), G_y(t))$. Da er

- A) $h'(t) = f(G'_x(t) + G'_y(t))$
- B) $h'(t) = \frac{\partial f}{\partial x}(\mathbf{G}'(t)) \cdot \frac{dG_x}{dt} + \frac{\partial f}{\partial y}(\mathbf{G}'(t)) \cdot \frac{dG_y}{dt}$
- C) $h'(t) = G'_x(t) + G'_y(t)$
- D) $h'(t) = \frac{\partial f}{\partial x}(\mathbf{G}(t)) \cdot G'_x(t) + \frac{\partial f}{\partial y}(\mathbf{G}(t)) \cdot G'_y(t)$
- E) $h'(t) = f(\mathbf{G}'(t)) \cdot f'(\mathbf{G}(t))$

SLUTT